

**ПРО ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З МАТЕМАТИКИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ НЕРІДНОЮ МОВОЮ**

НАЗАРЕНКО О. А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

СТЕХУН А. О.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса, Україна

Тенденція інтернаціоналізації освіти та зростання ролі міжнародного співробітництва в сучасній професійній освіті зумовили актуалізацію такого напрямку діяльності ВУЗів, як навчання іноземних студентів, у тому числі і на довузівському етапі. Особливістю цього навчання є навчання нерідною мовою з паралельним оволодінням мови, яка орієнтована на певну професійну галузь. Довузівське навчання для іноземних громадян відіграє найважливішу роль як у плані адаптації до подальшого навчання у ВНЗ так і для формування знань та навичок з предмета, які не були сформовані під час навчання на батьківщині. Крім того, для подальшого успішного навчання необхідна кліматична та особисто-психічна адаптація, на яку, зокрема, впливає і новизна педагогічної системи. Тому проблеми, що виникають, мають ряд специфічних особливостей: слухачі ще недостатньо добре володіють мовою; склад групи міжнародний; наявність чи відсутність мови-посередника; викладання багатьох тем та розділів має деякі відмінності у програмах середніх навчальних закладів на батьківщині та в українській шкільній програмі. Це передбачає запровадження низки особливостей викладання математики, що визначаються завданнями навчання та контингентом іноземних студентів.

Таким чином, метою довузівської підготовки іноземних студентів є розвиток їх компетентності нерідною мовою перед отриманням бажаної професії. Реалізація цієї мети передбачає впровадження нових інформаційних технологій та формування інформаційно-освітнього середовища довузівського навчання, як української мови, - так і загальноосвітніх дисциплін, особливо математики та інформатики.

Найголовнішою проблемою навчання таких студентів є недостатнє знання української мови. Навчаючись у загальному потоці, іноземні слухачі часто важко сприймають слова лектора чи викладача, який веде практичні заняття. Як би чітко і ясно не було викладено матеріал, ефективність навчання різко знижується, якщо виникають труднощі з розумінням мови. Іншою особливістю навчання стає невідповідність багажу знань, які учні отримали раніше у себе на батьківщині та тих знань, які потрібні для успішного вивчення курсу вищої математики в Україні. Можна виділити ще один фактор, що впливає на якість

навчання - це відмінності форм та методів побудови навчального процесу у різних країнах. Простий приклад: для побудови прямий у деяких країнах складають таблицю, беручи значення щонайменше у 4 точках; проблеми виникають при побудові парабол з вершиною, абсциса якої не є цілим числом; побудова синусоїди викликає серйозні труднощі. Через досить слабку підготовку, іноземні слухачі зазнають значних труднощів при навчанні у групах спільно з українськими студентами. Крім цього, специфікою сприйняття навчального матеріалу є те, що спочатку вони слухають викладача і тільки потім записують, тому викладачеві треба: або зупинятися і чекати, або матеріал буде сприйнятий тільки на слух.

При проведенні занять з математики для іноземних слухачів необхідно пам'ятати, що вони проходять адаптацію, та засвоюють не лише українську мову, а й наукову (математичну термінологію). Головне завдання викладача допомогти відновити та поглибити знання математики. Перед викладачем постають завдання величезної складності: по-перше, "перекладати" вже наявні у слухачів знання українською мовою, по-друге, при мінімумі мовних засобів - закріпити у свідомості студентів абсолютно невідомі їм наукові поняття.

Працюючи зі слухачами, доцільно використовувати такі методи навчання:

- 1) пояснення, діалоговий розпитування чи розмова з опорою на словник; перед розглядом нової теми ознайомити їх із новими математичними термінами;
- 2) робота з підручником (робочим зошитом) під керівництвом викладача;
- 3) усні вправи для формування свідомого засвоєння законів та правил математики, письмові вправи для закріплення отриманих на занятті знань;
- 4) викладаючи новий матеріал, виробляти навички записувати лекції у майбутньому;
- 5) ознайомити з методами вирішення типових завдань на цю тему;
- 6) видати з обов'язковою перевіркою домашнє завдання;
- 7) звертати увагу на ті розділи, у яких слухачі повторюють одні й самі незнання.

Домашні завдання, в яких необхідно звертатися до інтернет ресурсів, значно піднімають рівень зацікавленості слухачів у навчанні, особливо якщо після отримання завдання є можливість обговорення питань, що вивчаються. Не останню роль у процесі вдосконалення навчання іноземних студентів відіграє і застосування ресурсів електронної пошти, оскільки студенти охоче спілкуються з викладачами по інтернету, ставлячи питання, що виникли під час виконання домашніх завдань. Це впливає і на створення атмосфери взаєморозуміння та зацікавленості. Отже, організація навчального процесу для студентів, які навчаються нерідною мовою в технічному вузі, є комплексом заходів. Успіх цих заходів залежить від того, наскільки правильно викладач побудує процес навчання.